

การบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา
จังหวัดเชียงใหม่

Administration of Phrapariyattidham School,
for General Education Department Chiang Mai Province

เขียน วันทนียตระกูล

Khian Wantaneeyatrakool

สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
Educational Administration, Western University

สมนึก นาห้วยทราย

Somnuek Nahuaysai

สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
Educational Administration, Western University
Corresponding Author, Email : 6khian7@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ 2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบ โดยใช้แบบสอบถามชนิดตรวจรายการ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามชนิดเลือกตอบจำแนกเป็น 4 ด้าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า ที-เทส และ เอฟ-เทส ในการเปรียบเทียบ การบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า 1.การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านกลุ่มบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านกลุ่มบริหารงาน งบประมาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านกลุ่มบริหารงานทั่วไป 2. การเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ การเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาโดยภาพรวมพบว่า ด้านอายุ เพศและระดับการศึกษา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหารงานโรงเรียน, พระปริยัติธรรม

Abstract

The objectives of this research article are: 1. To study the educational administration of Phrapariyattham School. General Education Department Chiang Mai Province 2. To compare the educational management of Phrapariyattham School. General Education Department Chiang Mai Province classified by gender, age, education level The sample group in this research were administrators, teachers, and educational personnel of Phrapariyattham School. General Education Department Chiang Mai Province. The tool used in the research was a questionnaire, divided into 2 parts as follows: Part 1 was a questionnaire regarding general information of the respondents. Using a checklist questionnaire, part 2 is a questionnaire regarding opinions regarding educational administration in Phrapariyattham School. General Education Department Chiang Mai Province Using a multiple choice questionnaire, classified into 4 areas, statistics used in data analysis include mean, percentage, standard deviation, t-test and F-test values for comparison. Educational management in Phrapariyattham School General Education Department

The research results found that 1. Educational management at Phrapariyattham School General Education Department Chiang Mai Province Overall, it is at a moderate level. And when considering each aspect It was found that the side with the highest average was Academic Administration Group The average was at a high level, followed by the budget management group with an average at a moderate level. And the side with the least average is General Administration Group 2. Comparison of educational administration in Phrapariyattham School. General Education Department Chiang Mai Province Comparison of educational management models at Phrapariyattham School General Education Department Chiang Mai Province classified by gender, age, and overall educational level found that There was no difference in age. As for gender and educational level, it was found that there was no difference.

Keywords: School administration, Phrapariyattham School

บทนำ

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งหนึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และเพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีระเบียบควบคุมการดำเนินงานที่ชัดเจน สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงได้ออกระเบียบว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2546 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้การศึกษาในโรงเรียนดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายศาสนจักรและฝ่ายบ้านเมือง กล่าวคือ ทางฝ่ายศาสนจักร ก็จะได้ศึกษาทายาทที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง เป็นผู้ประพฤติดี ปฏิบัติชอบ ดำรงอยู่ในสมณธรรม สมควรแก่ภาวะ สามารถธำรงและสืบต่อพระพุทธศาสนาให้เจริญต่อไปและถ้าหากพระภิกษุสามเณรเหล่านี้ลาสิกขาไปแล้วก็สามารถเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐได้หรือเข้ารับราชการสร้างประโยชน์ให้ก้าวหน้าแก่ตนเองและบ้านเมืองได้ด้วยเช่นกัน ต่อมาเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและกฎกระทรวงดังกล่าว มหาเถรสมาคม จึงได้ออกประกาศมหาเถรสมาคม ว่าด้วยโรงเรียนพระ

ปรียัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ.2553 โดยมีสมเด็จพระวันรัต เป็นประธานกรรมการ ให้มีการบริหารจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามคณะกรรมการการศึกษาโรงเรียน พระปรียัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (กองพุทธศาสนศึกษา, 2557 : 2)

โรงเรียนพระปรียัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเป็นสถาบันทางการศึกษาที่ให้การ ศึกษา เฉพาะเยาวชนชายที่เข้ามาบวชเป็นพระภิกษุและสามเณร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ พัฒนาพระภิกษุ และสามเณรให้เป็นผู้มีคุณธรรม มีความรู้ และประพฤติปฏิบัติตนตามพ ระธรรมวินัย โดยใช้หลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนา (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่ง ชาติ, 2558, หน้า 1) โรงเรียนพระปรียัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จัดตั้งขึ้นเมื่อได้รับความ เห็นชอบของกระทรวงศึกษาธิการ และความเห็นชอบของ ประชานสภาการศึกษาสงฆ์ ซึ่ง โรงเรียนพระปรียัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ต้องจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรของ กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นผู้สนับสนุน การศึกษา ในโรงเรียนพระปรียัติธรรม แผนกสามัญศึกษานั้น เป็นการศึกษาแบบผสมผสานระหว่าง การศึกษาวิชาสามัญระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 กับการศึกษาด้านหลักธรรมในพุทธศาสนา โดยรับเงินสนับสนุนในด้านวิชาการจากภาครัฐในการบริหารองค์การ การจัดการการศึกษา ของโรงเรียนพระปรียัติธรรมแผนกสามัญ ในยุคปัจจุบันนี้ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นให้ผู้เรียนสามารถไป ประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อได้ เพราะในความเป็นจริงแล้วมีพระ ภิกษุและสามเณร จำนวนมากที่มีความเสี่ยงต่อการรักษาเพศบรรพชิต กล่าวคือ มีพระ ภิกษุและสามเณรจำนวนน้อยที่บวชเรียนไป ตลอดชีวิต ดังนั้น โรงเรียนพระปรียัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จึงมีรูปแบบการบริหารเฉพาะซึ่งแตกต่างจากรูปแบบของโรงเรียนสาย สามัญทั่วไป เพราะโรงเรียนพระปรียัติธรรม แผนกสามัญ ให้ การศึกษาเฉพาะพระภิกษุ และสามเณร ปัจจุบันโรงเรียนพระปรียัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ดำเนินการจัดการเรียน การสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้ หลักสูตรการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา และศิลปะการงานอาชีพและเทคโนโลยี และมีวิชาเฉพาะ ที่กำหนดให้นักเรียนคือ พระภิกษุและสามเณรต้องเรียนตามนโยบายของคณะสงฆ์ โดย มหาเถรสมาคม คือ วิชาภาษาบาลี และวิชาพระพุทธศาสนา ในการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนพระปรียัติธรรม แผนกสามัญศึกษา แบ่ง ออกเป็น 14 กลุ่ม ครอบคลุมทั้งประเทศ มีห้องเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 409 โรงเรียน

(กองพุทธศาสนศึกษา, 2558 : 1)

การบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเป็นการจัดการศึกษาตามสภาพจริง โดยมีพระภิกษุเป็นผู้มีอำนาจบริหารจัดการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน บูรณาการกับศาสตร์ พระพุทธศาสนา จัดการเรียนการสอนวิชาทางโลกและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้าด้วยกัน ผู้เรียนคือ พระภิกษุสามเณรเป็นส่วนใหญ่ การบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนให้เข้ากับยุคไทยแลนด์ 4.0 เพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้กับองค์กรมีความน่าเชื่อถือตามนโยบายรัฐบาล พล.เอกประยุทธ์ จันทร์โอชา คือ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยนำแนวคิดยุทธศาสตร์ไทยแลนด์ 4.0 เข้ามาบริหารจัดการ “การปฏิรูปการศึกษา” จึง เป็นโจทย์สำคัญสำหรับ ทุกภาคส่วน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดำเนินการปฏิรูปที่มีประสิทธิภาพ และจะ สำเร็จได้ก็ต้องด้วย การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ พร้อมรับกับความท้าทายความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (พระสายสิทธิ์ สิทธิโท (สารโท), 2564 : 1)

ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อพัฒนาการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในอนาคตให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณมีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

1.กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จากจำนวนทั้งหมด 362 รูป/คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตาราง Krejcie & Morgan ได้ จำนวน 186 รูป /คน

2. เครื่องมือ ที่ ใช้ ในการวิจัย เป็น แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดย

ใช้แบบสอบถามชนิดตรวจ รายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามชนิดเลือกตอบจำแนกเป็น 4 ด้าน

3. สถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ F-test ในการเปรียบเทียบ การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

ผลการวิจัย

1. ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวม ดังที่แสดงในตาราง

ตารางผลการวิเคราะห์ระดับศึกษาการบริหารจัดการศึกษา
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน

การบริหารจัดการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	\bar{X}	S.D.	
1 ด้านวิชาการ	4.40	0.79	มาก
2 ด้านงานบุคคล	3.30	0.77	ปานกลาง
3 ด้านงานงบประมาณ	3.31	0.78	ปานกลาง
4 ด้านการบริหารทั่วไป	3.22	0.73	ปานกลาง
รวม	3.48	0.73	ปานกลาง

จากตาราง พบว่า การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านกลุ่มบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านกลุ่มบริหารงานงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านกลุ่มบริหารงานทั่วไป

2. การเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ การเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาโดยภาพรวมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่าการบริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกด้าน ซึ่งงานวิชาการนี้ถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้มีความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน ตลอดทั้งกำหนด แนวทางปฏิบัติการประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จึงนับได้ว่าการบริหารงานวิชาการมีบทบาทสูงสุดต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการบริหารสถานศึกษา จึงทำให้โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ มีค่าเฉลี่ยสูงดังกล่าว

ส่วนในด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณและด้านการบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะขาดประสบการณ์การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน และยึดมั่นตามวัฒนธรรมที่ให้ความสำคัญแก่ผู้มีอาวุโสมากกว่าคุณวุฒิ ส่วนงบประมาณที่ได้รับเป็นงบอุดหนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ ต้องอาศัยเงินบริจาคสมทบ จึงส่งผลถึงความคล่องตัวในการบริหารจัดการ ทั้งสามด้านจึงอยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกลุ่มบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านกลุ่มบริหารงานงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดคือ ด้านกลุ่มบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่า บทบาทหน้าที่ของครูผู้สอน และผู้บริหารได้มีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันมากขึ้น บุคลากรได้มีการอบรมทางด้านวิชาการกันอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระ

พิทักษ์ บุญปิ่น เรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม ในเขตจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรมในเขตจังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ด้านพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รองลงไป คือ ด้านการนิเทศการศึกษาและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) รูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรมในเขตจังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย 2 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน คือ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 5 ด้าน และการบริหารงานวิชาการตามหลักการบริหารงาน 4 ด้าน 3) ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรมในเขตจังหวัดหนองคาย พบว่า ผู้ประเมินมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมในเขตจังหวัดหนองคายโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นประเด็นย่อย พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ (พระพิทักษ์ บุญปิ่น, 2560 : บทคัดย่อ)

2. การเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตาม เพศ จากผลการวิจัย การเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตาม เพศ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นในวัด ผู้บริหารจัดการโรงเรียนเป็นพระผู้ใหญ่ หรือเจ้าอาวาสวัดที่ทุกคนให้ความเคารพนับถือ การจัดการเรียนการสอนเป็นไปในรูปแบบพรหมวิหารสี่ คือสอนด้วยความเมตตา กรุณา มุทิตาและอุเบกขา เหมือนพ่อสอนลูกสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล นามเทวี เรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานครพบว่า การเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีเพศ อายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน (กมล นามเทวี, 2555 : 57)

3. การเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามอายุ จากผลการวิจัย การเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

จำแนกตามอายุ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อายุไม่ใช่ตัวแปรที่มีความสำคัญ อยู่ที่ความคิดและประสบการณ์ในการทำงาน และมีความรอบครอบและเข้าใจสภาพการบริหารงานสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล นามเทวี เรื่องศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานครพบว่า การเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตจอมทอง สังกัด กรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีเพศ อายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี กับผู้บริหารและครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ส่วนประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี กับผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 (กมล นามเทวี, 2555 : 58)

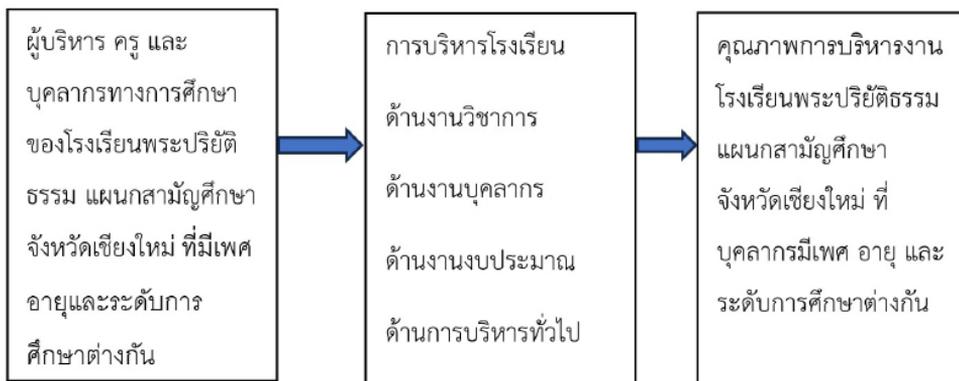
4. การเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามระดับการศึกษา จากผลการวิจัย การเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนต่างก็มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอย่างรอบด้าน ทำให้มีมุมมองและทัศนคติต่อการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี อีกทั้งการศึกษาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ครูผู้สอนแสวงหาความรู้หรือประสบการณ์ต่างๆให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันครูผู้สอนจึงต้องมีการพัฒนาความรู้ของตนเองอยู่เสมอ จึงจะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพที่ดีได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ ปานเมือง และสมคิด สกกุลสถาปัตย์ เรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 11 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 11 โดยภาพรวมไม่ แตกต่างกัน (กมลวรรณ ปานเมือง และสมคิด สกกุลสถาปัตย์, 2563 : 51)

องค์ความรู้จากการวิจัย

การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาโดยภาพรวมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

การบริหารงานด้านงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกด้านแสดงว่าผู้บริหารและบุคลากรให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน ตลอดทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติการ ประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จึงนับได้ว่าการบริหารงานวิชาการมีบทบาทสูงสุดต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการบริหารสถานศึกษา

การเปรียบเทียบโดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ไม่แตกต่างเนื่องจากเป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นในวัด ผู้บริหารจัดการโรงเรียนเป็นพระผู้ใหญ่ หรือเจ้าอาวาสวัดที่ทุกคนให้ความเคารพนับถือ การจัดการเรียนการสอนเป็นไปในรูปแบบพรหมวิหารสี่ คือสอนด้วยความเมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขาเหมือนพ่อสอนลูก การบริหารงานในองค์กรใดที่ใช้หลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารหน่วยงานนั้นจะประสบความสำเร็จและอยู่ร่วมกันโดยปกติสุข

แผนผังภาพ การบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

สรุป

การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเป็นเพราะว่าผู้บริหาร ครูผู้สอนต่างก็มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอย่างรอบด้าน ทำให้มีมุมมองและทัศนคติต่อการปฏิบัติ

งานการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี อีกทั้งการศึกษาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ครูผู้สอนแสวงหาความรู้หรือประสบการณ์ต่างๆให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันครูผู้สอนจึงต้องมีการพัฒนาความรู้ของตนเองอยู่เสมอ จึงจะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพที่ดีได้ จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายดังนี้

1. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
2. ควรมีการปรับเปลี่ยนหน่วยการเรียนรู้ใน 8 กลุ่มสาระให้เหมาะสมกับผู้เรียน
3. ควรมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ชัดเจนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดสรรงบประมาณเพื่อบริหารจัดการศึกษาอย่าง

มีคุณภาพ

ยิ่งขึ้น

5. ควรมีการส่งเสริมบุคลากรโรงเรียนพระปริยัติธรรมในด้านวิทยฐานะให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยแนวทางการพัฒนาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เพื่อการพัฒนาและการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในอนาคต

บรรณานุกรม

กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2557). **คู่มือปฏิบัติงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2558). **คู่มือปฏิบัติงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

กมล นามเทวี. (2555). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร**.ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

- กมลวรรณ ปานเมือง และสมคติ สุกุลสถาปัตย. (2563). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดชุมพรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต11. วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. 16 (1), 51–70.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร : เดอะบุคส์.
- พระพิทักษ์ บุญปัน. (2560). รูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ในเขตจังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต บัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- พระสายสิทธิ์ สิทธิโท (สารโท). (2564). การบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ. 1 (1),17 - 24.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2558). แผนยุทธศาสตร์ การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ.2558 - 2562. ม.ป.ท.